

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Tomáše Rychlého a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a Mgr. Radovana Havelce v právní věci žalobce: **Ing. V. S.**, zastoupený JUDr. Tomášem Těmínem, Ph.D., advokátem se sídlem Karlovo nám. 559/28, Praha 2, proti žalovanému: **Státní pozemkový úřad**, se sídlem Husinecká 1024/11a, Praha 3, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 15. 11. 2022, č. j. 30 A 18/2022 – 74,

t a k t o :

I. Kasační stížnost **se z a m í t á .**

II. Žádnému z účastníků **se n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobou podanou u Krajského soudu v Hradci Králové (dále jen „*krajský soud*“) se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 12. 2021, č. j. SPU 452744/2021, kterým žalovaný zamítl odvolání žalobce proti rozhodnutí Státního pozemkového úřadu, Krajského pozemkového úřadu pro Kraj Vysočina, Pobočky Havlíčkův Brod (dále jen „*správní orgán prvního stupně*“ nebo „*pozemkový úřad*“), ze dne 15. 9. 2021, č. j. SPU 294144/2021, a toto rozhodnutí potvrdil. Posledně uvedeným rozhodnutím správní orgán prvního stupně schválil návrh komplexních pozemkových

úprav v katastrálním území Č., a to podle zákona č. 139/2002 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úradech a o změně zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*zákon o pozemkových úpravách*“).

[2] Krajský soud rozsudkem ze dne 15. 11. 2022, č. j. 30 A 18/2022 – 74, žalobu zamítl jako nedůvodnou.

[3] Krajský soud předně nepřisvědčil námitce, dle níž pozemkový úřad opomenul existenci kolektoru a potrubí tepelného čerpadla na pozemku žalobce (p. č. XA v k. ú. Č.), který byl zahrnut do pozemkových úprav. Podle krajského soudu se pozemkový úřad existencí kolektoru zabýval. Podstatné je, že tento kolektor byl po námitkách žalobce zaměřen a trasa nově umísťované cesty „HC-10R“ byla v plánu společných zařízení pozměněna tak, aby vedla mimo pozemek žalobce, a nijak tak neohrozila zde umístěný kolektor a potrubí tepelného čerpadla. Žalobce rovněž na jednání před krajským soudem namítl, že správní orgány žádnými důkazy nepodpořily zjištění, že jeho dosavadní pozemek p. č. XA je fakticky užíván jako cesta, a proto byl v návrhu pozemkových úprav zařazen společně s jinými pozemky do druhu pozemků s využitím „*ostatní plocha, ostatní komunikace*“. Dle žalobce správní orgány vycházely pouze z ortofotomap a neopatřily si další důkazy. Krajský soud k tomu uvedl, že žalobce tuto námitku vznesl až po uplynutí lhůty pro podání žaloby, tedy opožděně. Přesto se jí však zabýval věcně a konstatoval, že toto tvrzení není důvodné, protože danou skutečnost (využívání dotčených pozemků jako polní cesty) ověřily správní orgány i na základě jiných podkladů (z vyjádření vlastníků jiných pozemků a hospodářských staveb v dotčené lokalitě).

[4] Krajský soud se dále neztotožnil s tím, že nebyly dodrženy a označeny cíle pozemkových úprav. Z plánu společných zařízení, který je součástí správního spisu, podle krajského soudu vyplynulo, že nově zřizované cesty, včetně cesty „HC-10R“, patří mezi zařízení, která budou sloužit prakticky všem obyvatelům daného území. Totéž platí pro protierozní a vodohospodářská opatření. Konkrétní podoba všech opatření, která směřují k naplnění cílů pozemkových úprav ve smyslu § 2 zákona o pozemkových úpravách, vyplývá ze zmíněného plánu společných zařízení. V rámci odůvodnění rozhodnutí pozemkového úřadu o schválení komplexních pozemkových úprav proto podle krajského soudu již nemusí být u jednotlivých přijatých opatření konkrétně uvedeno, jakým způsobem k naplnění cílů pozemkových úprav přispějí. Takový požadavek nemá oporu v zákoně a nadto by byl v praxi stěží realizovatelný.

[5] Žalobce dále namítl, že jeho pozemek p. č. XA mohl být podle zákona o pozemkových úpravách řešen v pozemkových úpravách pouze s jeho výslovným souhlasem, protože se jedná o pozemek funkčně související se stavbou. Pod označeným pozemkem je totiž umístěn kolektor a potrubí k tepelnému čerpadlu, které vytápí rodinný dům č. p. XB, umístěný na sousedním pozemku (dům a sousední pozemek je ve vlastnictví otce žalobce). Takový souhlas žalobce neudělil. Krajský soud k tomu podotkl, že pozemek p. č. XA je v katastru nemovitostí veden částečně v druhu „*orná půda*“, částečně jako „*trvalý travní porost*“ a též jako „*ostatní plocha*“. Pozemkový úřad tedy neměl důvod pro to, aby uvedený pozemek nezařadil do obvodu komplexních pozemkových úprav, žalobce proti tomu nejprve ani ničeho nenamítl. Až následně, po výzvě pozemkového úřadu

pokračování

k vyjádření k návrhu nového uspořádání pozemků ve smyslu § 9 odst. 21 zákona o pozemkových úpravách, přišel žalobce s informací o umístění kolektoru tepelného čerpadla pod tímto pozemkem. Tato skutečnost ovšem podle krajského soudu nemohla mít vliv na závěr, že pozemek p. č. XA není pozemkem funkčně souvisejícím se stavbou rodinného domu ve vlastnictví otce žalobce. Takovou povahu a funkci pozemek žalobce nemá. Jeho zahrnutí do obvodu pozemkových úprav tak nebylo podmíněno výslovným souhlasem žalobce ve smyslu § 3 odst. 3 zákona o pozemkových úpravách.

[6] Jako důvodnou neshledal krajský soud ani námitku, podle níž v důsledku změny způsobu využití pozemku p. č. XA dojde k výrazné ztrátě na jeho hodnotě, což je v rozporu s § 10 zákona o pozemkových úpravách. Zákon určuje, že nové pozemky musí být vlastníkům navrženy tak, aby odpovídaly jejich původním pozemkům přiměřeně cenou, výměrou, vzdáleností a podle možností i druhem pozemku. Ze správního spisu přitom krajský soud zjistil, že v tomto ohledu správní orgány v případě žalobce nepochybily. Pokud jde o výměru původních a nových pozemků žalobce, činí rozdíl 0,0 %. Pokud jde o kritérium ceny, činí rozdíl mezi původní cenou pozemků a cenou žalobci nově přidělených pozemků -2,3 % (tedy snížení o 510 Kč oproti původní ceně). Pokud jde o kritérium vzdálenosti, pak rozdíl je -0,9 % (rozdíl vzdálenosti o 5 m). Tyto rozdíly jsou přitom přípustné. Všechna zákonná kritéria tudíž byla splněna, žádné jiné skutečnosti pozemkový úřad zohlednit nemůže. Krajský soud s odkazem na judikaturu Nejvyššího správního soudu uzavřel, že zásah do vlastnického práva žalobce je přiměřený, neboť splňuje požadavky § 10 zákona o pozemkových úpravách.

[7] V posledním žalobním bodě žalobce namítal několik dílčích procesních pochybení pozemkového úřadu, která podle něj byla zásadní a měla vliv na zákonnost prvostupňového rozhodnutí, potažmo rozhodnutí žalovaného. Krajský soud se ani s touto námitkou neztotožnil a konstatoval, že vytýkaná pochybení nemohla mít vliv na zákonnost správních rozhodnutí, respektive na zákonnost procesu přijímání a schvalování komplexních pozemkových úprav.

[8] Proti rozsudku krajského soudu podává žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost z důvodů, které podřazuje pod § 103 odst. 1 písm. a), písm. b) a písm. d) soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

[9] Na více místech kasační stížnosti namítá stěžovatel nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku. Podle něj krajský soud „*zcela rezignoval*“ na posouzení otázky, zda bylo ve správním řízení dostatečně hodnoceno naplnění cílů pozemkových úprav. Krajský soud nevysvětlil, jak byla v případě katastrálního území Č. konkrétně naplněna podmínka veřejného zájmu na pozemkových úpravách, jeho úvahy byly toliko obecné. Z odůvodnění napadeného rozsudku také není zřejmé, proč dospěl krajský soud k závěru, že pozemkový úřad postupoval procesně správně a dodržel všechny zákonné podmínky. Stěžovatel k tomu dodává, že dosud mu správní orgány ani krajský soud nevysvětlily, jak navrhované změny napomohou v dané lokalitě k lepšímu hospodaření s půdou ve veřejném zájmu. Uvádí rovněž, že nad rámec tvrzení obsažených v žalobě v řízení před soudem upozornil na to, že ohledně zjištění, zda na jeho pozemku p. č. XA fakticky existuje využívaná polní cesta, nebylo pozemkovým úřadem vedeno žádné dokazování. Správní orgány vycházely pouze

ze snímků z ortofotomap. S tímto „*flagrantně nedostatečným*“ zjištěním skutkového stavu se krajský soud spokojil.

[10] Dále stěžovatel opakuje žalobní tvrzení o absenci jeho výslovného souhlasu se zahrnutím pozemku p. č. XA do pozemkových úprav. Pod tímto pozemkem se nachází potrubí k tepelnému čerpadlu vytápějícímu dům na sousedním pozemku. Jeho pozemek p. č. XA tak funkčně souvisí s pozemkem s rodinným domem. Stěžovatel cituje z napadeného rozsudku pasáž vztahující se k vypořádání tohoto žalobního bodu a má za to, že krajský soud tuto otázku posoudil nesprávně. Jestliže je na jednom pozemku umístěno zařízení, které plní funkci potrubí k čerpadlu vytápějícímu rodinný dům, jde nepochybně o pozemek funkčně související s pozemkem pod rodinným domem. Hlavní námitkou stěžovatele v tomto smyslu bylo, že vlastník rodinného domu, jakož i vlastník potrubí a kolektoru, musí mít možnost přístupu k potrubí pod pozemkem, aby mohli provádět jeho údržbu či opravy. Daný pozemek proto nemůže připadnout do vlastnictví obce. Ostatně podle stěžovatele pozemkový úřad této námitce přisvědčil, pokud nakonec rozhodl, že cesta na pozemku p. č. XA vést nebude.

[11] Stěžovatel rovněž namítá, že při pozemkových úpravách nesmí dojít k finanční újmě dotčených vlastníků. Změna způsobu využití jeho pozemku na polní cestu sníží cenu tohoto pozemku o více než 4 %, což je maximální hranice, kterou ještě zákon připouští. K tomu stěžovatel navrhoval v řízení před krajským soudem provedení znaleckého posudku. Rodinný dům a zahrada patřící rodině stěžovatele bude dále ležet těsně u nově navržené polní cesty, po které bude jezdit těžká zemědělská technika. Navíc se stěžovatel domnívá, že v plánu není jen vybudování polní cesty, ale místní komunikace. To bude mít opět za následek snížení ceny všech pozemků na trhu, k čemuž nebylo při pozemkových úpravách přihlíženo. I Ústavní soud v minulosti judikoval, že pozemkové úpravy se provádějí ve veřejném zájmu a je na příslušných orgánech, aby zajistily právo na adekvátní finanční náhradu. Stěžovatel uvádí, že krajský soud se žádnou z těchto námitk nezabýval a jeho rozsudek je v této části nepřezkoumatelný.

[12] Nakonec stěžovatel rekapituluje žalobní námitky týkající se procesních pochybení a vad řízení před pozemkovým úřadem. Krajský soud podle něj tato procesní pochybení „*nepřípustně bagatelizoval*“.

[13] Žalovaný se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnil s napadeným rozsudkem.

[14] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a stěžovatel je v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupen advokátem. Poté Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů. Ve věci přitom rozhodl bez jednání za podmínek vyplývajících z § 109 odst. 2, věta první s. ř. s.

[15] Kasační stížnost není důvodná.

pokračování

[16] Nejvyšší správní soud úvodem předesílá, že z § 109 odst. 4, věta před středníkem s. ř. s., a ze setrvalé judikatury Nejvyššího správního soudu (viz např. rozsudek ze dne 26. 1. 2015, č. j. 8 As 109/2014 – 70; všechna citovaná rozhodnutí tohoto soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz), vyplývá, že řízení o kasační stížnosti je ovládáno zásadou dispoziční. Obsah a kvalita kasační stížnosti proto do značné míry předurčuje nejen rozsah přezkumné činnosti, ale logicky i obsah rozsudku soudu. Je proto odpovědností stěžovatele, aby v kasační stížnosti specifikoval skutkové a právní důvody, pro které napadá rozhodnutí krajského soudu. Jinak řečeno, pokud stěžovatel formuloval kasační námitku velmi obecně, obdrží na ni od soudu pouze tomu odpovídající stručnou odpověď.

[17] Nejprve se Nejvyšší správní soud zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku, neboť nepřezkoumatelnost soudního rozhodnutí je vadou, ke které kasační soud přihlíží z úřední povinnosti, tedy i bez výslovné námítky stěžovatele. Takovou vadu ovšem Nejvyšší správní soud v posuzované věci neshledal. Rozsudek krajského soudu je srozumitelně a logicky odůvodněný, přičemž je z něho zřejmé, z jakých důvodů krajský soud žalobu zamítl.

[18] Stěžovatel spatřuje **nepřezkoumatelnost** rozsudku v tom, že **(a)** krajský soud „*zcela rezignoval*“ na posouzení otázky, zda správní orgány dostatečně hodnotily naplnění cílů pozemkových úprav. Dále má za to, že **(b)** z odůvodnění rozsudku nevyplývá, proč dospěl krajský soud k závěru, že byl dodržen „*správný procesní proces*“ a byly dodrženy všechny zákonné podmínky. Nakonec stěžovatel namítá, že **(c)** se krajský soud nevyjádřil k jeho argumentaci, podle níž při pozemkových úpravách dojde na straně stěžovatele k finanční újmě větší, než jakou připouští zákon o pozemkových úpravách.

[19] K námitce nepřezkoumatelnosti **ad (a)** výše Nejvyšší správní soud uvádí, že toto tvrzení obsahu napadeného rozsudku neodpovídá. Krajský soud se dodržením cílů pozemkových úprav zevrubně zabýval, a to především v odstavcích 43 až 48 napadeného rozsudku. Zde především uvedl, že cesty, protierozní opatření a vodohospodářská opatření sloužící k neškodnému odvedení povrchových vod, která byla součástí plánu společných zařízení, budou sloužit všem obyvatelům daného území. Tato opatření, konkretizovaná v plánu společných zařízení, tedy podle krajského soudu logicky směřují k naplnění cílů pozemkových úprav vyjádřených v § 2 zákona o pozemkových úpravách. Nebylo tak nutné, aby následně u všech jednotlivých opatření pozemkový úřad v rozhodnutí o schválení komplexních pozemkových úprav znovu zdůvodňoval, k jakým cílům mají sloužit. Krajský soud dodal, že plán společných zařízení je schvalován zastupitelstvem příslušné obce, je rovněž projednáván se sborem zástupců vlastníků. Schválený plán je posléze pro další průběh pozemkového řízení závazný a úkolem správního soudu není zkoumat, zda je umístění toho kterého zařízení potřebné a zda by nemohlo být určitého cíle dosaženo jiným opatřením. Úkolem soudu je přezkoumat, zda k přijetí plánu společných zařízení došlo zákonem předvídaným způsobem. Krajský soud k tomu dále v odstavcích 49 až 51 napadeného rozsudku dodal, že ani žalovaný v rozhodnutí o odvolání žalobce nemohl zkoumat vlastní obsah schváleného návrhu komplexních pozemkových úprav, protože by tím nepřípustně zasahoval do vůle vlastníků nemovitostí v dotčeném území, jejímž projevem bylo právě schválení tohoto návrhu kvalifikovanou většinou. Podle přesvědčení Nejvyššího správního soudu je takové vypořádání související žalobní námitky srozumitelné

a dostatečné. Tímto se kasační soud vyjadřuje pouze ke kvalitě odůvodnění napadeného rozsudku, vlastní správnost tam uvedených závěrů posoudí níže.

[20] Ani tvrzení **ad (b)** výše není důvodné. Stěžovatel v žalobě identifikoval tři konkrétní pochybení, kterých se měl dopustit pozemkový úřad v procesu schvalování návrhu komplexních pozemkových úprav. Na tuto argumentaci krajský soud reagoval, a to v odstavcích 68 až 74 napadeného rozsudku. Zde – stručně řečeno – krajský soud vysvětlil, proč se podle jeho názoru nejedná o závažná procesní pochybení s vlivem na zákonnost rozhodnutí pozemkového úřadu, potažmo rozhodnutí žalovaného. Je tedy zřejmé, jak krajský soud o zákonnosti procesu schvalování návrhu pozemkových úprav uvážil (ve světle žalobních námitek), nadto se v dalších částech rozsudku vyjádřil ke splnění i jiných zákonných podmínek či kritérií (například k podmínce přiměřenosti zásahu do vlastnického práva viz zejména odstavce 64 až 67 napadeného rozsudku). V tomto směru proto napadený rozsudek rovněž není nepřezkoumatelný.

[21] K bodu **ad (c)** výše Nejvyšší správní soud předně uvádí, že podstatou daného žalobního bodu [označeného jako „*chybně určená výše rozdílu v ceně*“, viz bod d) str. 7 žaloby ze dne 25. 2. 2022] bylo, že v důsledku změny způsobu využití stěžovatelova pozemku v rámci pozemkových úprav dojde ke ztrátě jeho hodnoty v rozporu s § 10 zákona o pozemkových úpravách. Krajský soud tento žalobní bod vypořádal především v odstavcích 64 až 67 napadeného rozsudku. Jeho stěžejním závěrem bylo, že ze správního spisu vyplynulo, že ve vztahu ke stěžovateli nebyla porušena kritéria stanovená v § 10 zákona o pozemkových úpravách (viz též odstavec [6] výše), přičemž se v odstavci 65 napadeného rozsudku k jednotlivým kritériím (výměra původních a nových pozemků, rozdíl v ceně, hledisko vzdálenosti mezi pozemky) konkrétně (byť stručně) vyjádřil. Závěrem také konstatoval, že žádná jiná kritéria – nad rámec zákona – nemohly správní orgány zohlednit (srov. odst. 67 napadeného rozsudku). Podle Nejvyššího správního soudu je takové vypořádání daného žalobního bodu, který byl ostatně také formulován stručně, dostatečné. Kasační soud též zdůrazňuje, že stěžovatel proti závěrům krajského soudu v kasační stížnosti věcně nebrojí, v dané souvislosti namítá toliko nepřezkoumatelnost jeho rozsudku v odstavcích 65 a 66.

[22] Stěžovatel v kasační stížnosti dále tvrdí, že k otázce finanční ztráty v důsledku pozemkových úprav navrhl v řízení před krajským soudem provedení znaleckého posudku. Ani v tomto ohledu ovšem není rozsudek krajského soudu nepřezkoumatelný. Je pravdou, že na zmínku o znaleckém posudku krajský soud výslovně nereagoval. Nejvyšší správní soud z textu žaloby (viz str. 7) ověřil, že stěžovatel v ní toliko konstatoval, že „*nesmí dojít k finančnímu tracení při pozemkových úpravách. Změna způsobu využití takto do nároku Žalobce zasahuje, což je dle Žalobce možné dokázat znaleckým posudkem*“ (podtržení v žalobě provedl stěžovatel – pozn. NSS). Striktně vzato není možné z tohoto kusého vyjádření jednoznačně usoudit, zda se vůbec jedná o návrh na provedení důkazu ve smyslu § 71 odst. 1 písm. e) s. ř. s., či zda jde pouze o argument, jímž žalobce chtěl jen obecně podpořit svoje tvrzení o finančních důsledcích změny způsobu využití relevantních pozemků. Tato nejasnost jde však na vrub stěžovateli, který byl v řízení o žalobě zastoupen právním profesionálem. Bylo pouze na stěžovateli (resp. jeho zástupci), aby případný znalecký posudek opatřil a předložil krajskému soudu, či aby jinak jednoznačně označil důkazy, které navrhuje provést k prokázání svých tvrzení, a aby tyto důkazní návrhy řádně odůvodnil.

pokračování

[23] Napadený rozsudek tedy není nepřezkoumatelný a námitka podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. není důvodná. Nejvyšší správní soud pro úplnost připomíná, že nepřezkoumatelnost rozsudku není závislá na subjektivní představě stěžovatele o tom, jak podrobně by měl být rozsudek odůvodněn. Jedná se o objektivní vadu, která kasačnímu soudu znemožňuje přezkum napadeného rozhodnutí. Takovou vadou rozsudek krajského soudu netrpí.

[24] K důvodu podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. stěžovatel v zásadě jen uvádí, že krajský soud se spokojil s „*flagrantně nedostatečným*“ zjištěním skutkového stavu, a to ohledně toho, zda na pozemku p. č. XA fakticky existuje využívaná polní cesta. Správní orgány vycházely dle stěžovatele jen ze snímků ortofotomap. Sám stěžovatel v kasační stížnosti výslovně připouští, že uvedenou námitku uvedl „*nad rámec tvrzení obsažených v žalobě*“. Jak konstatoval krajský soud (viz odstavec 40 napadeného rozsudku), stěžovatel uplatnil toto tvrzení až na jednání před soudem dne 8. 11. 2022, tedy nepochybně po uplynutí lhůty pro podání žaloby (v dané věci byla žaloba podána již dne 25. 2. 2022), přičemž rozšířit žalobu o další žalobní body lze pouze ve dvouměsíční lhůtě pro její podání (podle tvrzení stěžovatele v žalobě mu bylo rozhodnutí žalovaného oznámeno dne 27. 12. 2021, lhůta pro podání žaloby tak uplynula dne 28. 2. 2022 – pozn. NSS). Krajský soud proto dovodil, že tato námitka je opožděná a nemusí k ní přihlížet. Stěžovatel proti těmto závěrům krajského soudu nic nenamítá.

[25] Za takového stavu věci proto nemůže stěžovatel s úspěchem namítat, že se krajský soud spokojil s nedostatečně zjištěným skutkovým stavem věci ohledně existence polní cesty. Protože daný žalobní bod byl opožděný a krajský soud k němu nebyl povinen přihlížet, je související kasační námitka nepřipustná ve smyslu § 104 odst. 4 s. ř. s., protože toto tvrzení stěžovatel včas neuplatnil v řízení o žalobě, ač tak učinit mohl. Jestliže krajský soud i přes uvedené tuto námitku věcně vypořádal a shledal ji nedůvodnou, poskytl tím stěžovateli určitý „procesní nadstandard“, který ovšem opožděnost takto předneseného žalobního bodu nemůže zhojit. Nejvyšší správní soud se proto touto námitkou věcně nezabýval.

[26] Dále, co se týče absence veřejného zájmu či nedodržení cílů pozemkových úprav ve smyslu § 2 zákona o pozemkových úpravách, respektive k jejich údajnému opomenutí v rozhodnutích správních orgánů, neshledává Nejvyšší správní soud tuto námitku důvodnou. Předně, jak žalovaný trefně upozornil ve vyjádření k žalobě, pozemkový úřad se k těmto cílům vyjádřil, respektive zmínil opatření, která mají v dotčeném území zajistit funkční cestní síť, zabránit vodní erozi nebo jsou navržena pro vodohospodářské účely (viz str. 7 prvostupňového rozhodnutí). Žalovaný posléze ve svém rozhodnutí odkázal na veřejný zájem na pozemkových úpravách, který v daném případě spočívá v navržení zmiňovaných opatření, zajišťujících přístupnost pozemků, v ochraně proti erozi a ochraně životního prostředí (viz str. 12 rozhodnutí žalovaného). Konkrétní opatření navržena v rámci komplexních pozemkových úprav odpovídají obecnému vymezení cílů pozemkových úprav v § 2 zákona o pozemkových úpravách.

[27] K otázce naplnění veřejného zájmu při pozemkových úpravách existuje konstantní judikatura tohoto soudu (viz například rozsudky ze dne 1. 3. 2013, č. j. 9 As 122/2011 – 168,

ze dne 26. 7. 2017, č. j. 3 As 90/2017 – 61, nebo ze dne 21. 4. 2016, č. j. 1 As 169/2015 – 42). Nejvyšší správní soud v posledně citovaném rozsudku č. j. 1 As 169/2015 – 42 uvedl, že „[u]stanovení § 2 zákona o pozemkových úpravách [...] nelze aplikovat izolovaně ve vztahu k jednomu z účastníků pozemkových úprav, jak namítá stěžovatel, ale je nutné otázku naplnění podmínky racionálního hospodaření posuzovat vždy ve vztahu k většině vlastníků pozemků dotčených pozemkovými úpravami a k celkovému výsledku pozemkové úpravy. Naplnění požadavků § 2 zákona o pozemkových úpravách je v procesu pozemkových úprav zajištěno podmínkou souhlasu vlastníků alespoň 75 % výměry dotčených pozemků a dále požadavkem opatření a zohlednění stanovisek příslušných dotčených orgánů. Pokud v daném případě s předloženým návrhem souhlasili vlastníci 76,94 % z celkové výměry 706 ha řešených pozemků k okamžiku rozhodnutí o pozemkové úpravě, což stěžovatel nezpochybňuje, a současně stěžovatel nenamítá, že by nebyla respektována stanoviska dotčených orgánů, nelze stěžovatelu námitku porušení § 2 zákona o pozemkových úpravách hodnotit jinak, než jako nedůvodnou. [...] Požadavek souhlasu vlastníků kvalifikované většiny výměry řešených pozemků je toliko jedním z prostředků k zajištění naplnění vymezených veřejných zájmů na prováděných pozemkových úpravách. Dalšími takovými prostředky jsou: projednání návrhu se všemi vlastníky řešených pozemků, účast dotčených orgánů státní správy, součinnost s orgány územního plánování a v neposlední řadě účast zastupitelstva předmětné obce na procesu a rozhodování ve věci pozemkových úprav.“ Existenci evidentního veřejného zájmu na pozemkových úpravách zdůraznil i Ústavní soud (srov. náleze ze dne 27. 5. 1998, sp. zn. Pl. ÚS 34/97, dostupný na <https://nalus.usoud.cz>).

[28] Výše uvedené lze aplikovat i na nyní posuzovaný spor. Stěžovatel relevantním způsobem nezpochybnil zákonnost procesu přípravy a schvalování návrhu komplexních pozemkových úprav, jeho námitka, že nebyly dodrženy cíle pozemkových úprav nebo že není zřejmé, jak navrhované změny pomohu k lepšímu hospodaření s půdou ve veřejném zájmu, tak nemůže být důvodná. S návrhem pozemkových úprav souhlasila jak zákonem požadovaná většina vlastníků dotčených pozemků, tak i dotčené orgány či zastupitelstvo obce Č. Všechny tyto subjekty svým souhlasem potvrdily, že navrhované pozemkové úpravy jsou v dané lokalitě potřebné k naplnění zákonem vymezeného veřejného zájmu (tj. k naplnění cílů pozemkových úprav).

[29] Uvádí-li stěžovatel, že jako menšinový vlastník „nemá žádnou možnost soudní ochrany svého vlastnického práva“, je očividné, že takovou ochranu má a byla mu také krajským soudem v posuzovaném případě poskytnuta. Krajský soud k jeho žalobním bodům řádně přezkoumal, zda byly dodrženy zákonné podmínky v procesu přijímání pozemkových úprav. Role správního soudu je však v těchto případech omezená – soudu nepřísluší posuzovat, co je v daném místě optimálním či racionálním řešením ve vztahu k cílům vyjádřeným v § 2 zákona o pozemkových úpravách, nebo posuzovat důvody, pro které nebyly stěžovateli přiděleny jiné, například jím požadované, pozemky (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 6. 2016, č. j. 6 As 28/2016 – 54).

[30] Další námitkou stěžovatele je, že správní orgány porušily § 3 odst. 3 zákona o pozemkových úpravách. Podle § 3 odst. 3, věty třetí zákona o pozemkových úpravách platí, že *pozemky zastavěné stavbou, která není ve vlastnictví státu, **pozemek funkčně související s touto stavbou** včetně přístupové cesty, zahrady, pozemky v zastavěném území, pozemky v zastavitelných plochách a pozemky, na nichž se nacházejí veřejná nebo neveřejná pohřebiště, lze*

pokračování

řešit v pozemkových úpravách jen se souhlasem jejich vlastníka. Stěžovatel v této souvislosti tvrdí, že jeho pozemek p. č. XA byl do obvodu pozemkových úprav zařazen bez jeho souhlasu, ačkoli se ve smyslu uvedeného ustanovení jedná o pozemek funkčně související se stavbou, a to se stavbou rodinného domu na sousedním pozemku (ve vlastnictví jeho otce). Krajský soud tuto námitku posoudil nesprávně, jestliže uzavřel, že se o pozemek funkčně související se stavbou nejedná.

[31] Nejvyšší správní soud ani této námitce nepřisvědčuje. Krajský soud k ní v napadeném rozsudku konstatoval, že „[p]ozemek p. č. XA ve vlastnictví žalobce je dle KN veden částečně v druhu 'orná půda', částečně v druhu 'trvalý travní porost' a částečně v druhu 'ostatní plocha'. Pozemkový úřad neměl tedy nejmenší důvod pro to, aby uvedený pozemek nezařadil do obvodu pozemkových úprav ve smyslu § 3 odst. 1 a 2 citovaného zákona. Pozemek byl součástí soupisu nároků dle § 8 odst. 1 tohoto zákona, proti němuž žalobce v zákonem stanovené lhůtě žádné připomínky nevznese. Tím byl předmětný pozemek zahrnut do obvodu komplexních pozemkových úprav a stal se jejich předmětem. Následně vznesená informace žalobce, že se pod tímto pozemkem nachází kolektor tepelného čerpadla (bez ohledu na skutečnost, že doklady o povolení této stavby nebyly žalobcem nikdy předloženy) rozhodně neměla a nemohla mít za následek to, že by se z daného pozemku stal pozemek funkčně související se stavbou domu čp. 84 ve vlastnictví otce žalobce. Takovou povahu a funkci uvedený pozemek rozhodně nemá. Jeho zahrnutí do obvodu pozemkových úprav tedy výslovným souhlasem žalobce ve smyslu § 3 odst. 3 zákona o pozemkových úpravách podmíněno nebylo.“

[32] Nejvyšší správní soud s výše uvedeným posouzením ze strany krajského soudu souhlasí. Stěžovatel nezpochybňuje, že ke stavbě tepelného čerpadla (respektive jeho potrubí či kolektoru čerpadla nacházejícího se pod jeho pozemkem) nedoložil pozemkovému úřadu příslušné doklady od stavebního úřadu [územní rozhodnutí, územní souhlas či veřejnoprávní smlouvu ve smyslu § 76 odst. 1 a § 78 odst. 1 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění rozhodném pro projednávanou věc], ani jinou dokumentaci (například projektovou). Rovněž s ohledem na údaje evidované v katastru nemovitostí nic nenasvědčovalo tomu, že by se jednalo o pozemek zařazený ve výčtu § 3 odst. 3 zákona o pozemkových úpravách, jak správně uvedl krajský soud. Daný pozemek stěžovatele tedy není pozemkem funkčně souvisejícím se stavbou ve smyslu § 3 odst. 3, věty třetí zákona o pozemkových úpravách, a pozemkový úřad nepochybil, jestliže ho zařadil bez souhlasu stěžovatele do obvodu pozemkových úprav. Funkčně souvisejícími pozemky ve smyslu uvedeného ustanovení jsou především pozemky obsahující přístupové cesty ke stavbám (jak výslovně stanoví zákon), případně i zahrady, dvory, pozemky s parkovacími plochami apod. Mezi ně se stěžovatelův pozemek neřadí.

[33] Související doplňující kasační argumentaci, podle níž bylo stěžovatelovou „hlavní námitkou“ tvrzení, že dotčený pozemek nemůže připadnout do vlastnictví obce, neboť by tím stěžovatel a jeho otec přišli o přístup k potrubí pod pozemkem, a nemohli ho tak opravovat apod. (viz též odstavec [10] výše), stěžovatel neuplatnil v žalobě [viz bod b) nazvaný „absence výslovného souhlasu vlastníka“ na str. 6 žaloby, který toto tvrzení neobsahuje], nejde tak o přípustnou kasační námitku (§ 104 odst. 4 s. ř. s.). Krajský soud se k této argumentaci vůbec nemohl vyjádřit.

[34] Nejvyšší správní soud k tomu doplňuje, že ani z „materiálního“ hlediska nemůže být tato stěžovatelova námitka důvodná. Nejvyšší správní soud nerozumí tomu, jak měl údajný nezákonný postup správních orgánů zasáhnout do stěžovatelových práv. Sám stěžovatel totiž v kasační stížnosti uvádí, že pozemkový úřad jeho námitce přisvědčil, pokud nakonec rozhodl, že navržená polní cesta nebude vést přes pozemek, v němž bylo dle tvrzení stěžovatele uloženo potrubí k tepelnému čerpadlu. Uvedené ukazuje, že stěžovatelova námitka je pouze formální, aniž by stěžovatel tvrdil skutečné dotčení svého veřejného subjektivního práva. Z prvostupňového rozhodnutí vyplývá (a stěžovatel to nerozpovídá), že trasa polní cesty „HC-10R“ byla po nesouhlasných připomínkách stěžovatele upravena tak, aby nezasahovala nad potrubí a nesnižovala jeho funkci pro vytápění rodinného domu (viz str. 5 prvostupňového rozhodnutí). Tamtéž pozemkový úřad dále uvedl, že „[z] důvodu požadavku sboru zástupců na vlastnictví navrhované polní cesty, které má být výlučně obecní, a nezatežování pozemku případným věcným břemenem pro přístup a opravy potrubí plošného kolektoru, nacházejícího se na pozemku KN XA, přijal sbor zástupců na výše uvedeném jednání [...] úpravu trasy polní cesty HC-10R. [...] Tento návrh byl upraven dle požadavku tak, aby navrhovaná cesta nevedla po parcele KN XA, resp. přes potrubí plošného kolektoru.“ Polní cesta ve vlastnictví obce tedy nepovede přes pozemek s potrubím, a není proto zřejmé (a stěžovatel to nijak nevysvětluje), z čeho stěžovatel dovozuje, že k potrubí ztratí přístup. Lze dodat, že zaměření vedení plošného kolektoru bylo – z důvodu nepředložení potřebné dokumentace ze strany stěžovatele – provedeno na žádost pozemkového úřadu na náklady státu (viz str. 13 rozhodnutí žalovaného).

[35] Jinými slovy, pozemkový úřad postupoval v posuzovaném případě vůči stěžovateli mimořádně vstřícně, aby co nejvíce vyhověl jeho požadavkům. Pokud však jeho připomínce vyhověl, neznamená to bez dalšího, že by tím dospěl k závěru, že se vskutku jednalo o funkčně související pozemek se stavbou. Pozemkový úřad se pouze snažil najít způsob, jak navrženou polní cestou co nejméně omezit stěžovatele jako vlastníka okolních nemovitostí. Z uvedeného vyplývá, že do potrubí tepelného čerpadla nebude pozemkovými úpravami zasazeno, stěžovatelovy námitky jsou v tomto směru proto nedůvodné.

[36] Ke stěžovatelem namítaným procesním pochybením ze strany pozemkového úřadu Nejvyšší správní soud nakonec odkazuje na posouzení těchto námitok krajským soudem, s nímž se ztotožňuje. Krajský soud srozumitelně vysvětlil (k tomu viz též odstavec [20] výše), proč tvrzená pochybení neměla vliv na zákonnost rozhodnutí o schválení návrhu komplexních pozemkových úprav, respektive na rozhodnutí žalovaného. Stěžovatel s konkrétními závěry krajského soudu nijak nepolemizuje a nepředkládá proti nim vlastní konkurující argumentaci, v kasační stížnosti toliko uvádí, že krajský soud procesní pochybení „nepřípustně bagatelizoval“. Tomuto názoru Nejvyšší správní soud nepřisvědčuje, protože krajský soud se tímto žalobním bodem řádně zabýval.

[37] Nejvyšší správní soud z výše uvedených důvodů neshledal kasační stížnost důvodnou, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s.).

[38] O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti. Žalovaný náhradu nákladů výslovně neuplatnil a Nejvyšší

pokračování

správní soud ani ze spisu neshledal, že by mu vznikly náklady nad rámec jeho běžné administrativní činnosti. Soud proto nepřiznal náhradu nákladů řízení žádnému z účastníků.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 26. května 2023

JUDr. Tomáš Rychlý
předseda senátu